

oprac. VIII 1993
H. W. W.

8.08.2004

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Armii Krajowej
ul. Żwirki i Wigury 11, 81-370 Świrki i Wigury
87-100 Toruń, ul. ... 93, t. ... 248 56 65 22 186
e-mail: fapak@... .pl; www.zawackie.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 670502736
KRS 000041692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

W. X. Gdańsk
Polonia, 315 X
**Husikowska Marta

X: 324/324 Pom

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — Flisikowska Marta.....

T: K: 324/324 Pom.....

W. H. Gdansk P.W. L.....

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 5 s. 1-7

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. — s. —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. k. — s. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – Inne... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”) k. 9

VI. Fotografie

brak

1/1. Delegacja - Flisikowska Marta:

1. Notatka Elżbiety Zawackiej „Sprawy gdańskiego PWS”, rękop. (omył.) sporządzonej na podstawie relacji M. Flisikowskiej
1.12.1974 k. 1 s. 1
2. Flisikowska Marta, relacja o działalności Polonii Gdańskiej - kobiet wraz z listem przewodnim z 17.05.1978, rękop. omył. k. 3 s. 2-6
3. Biogram Flisikowskiej Marty, rękop., brak autora k. 1 s. 7

Spisowy gplan'skiy PDK

333 Pam

relacja Fliristawskij Mladoy 1.20 1974

na broomny 50 lat Gedami (?) ze zoljicami Kobit
prowowate w Franku Pohlo-Bogtyjnik n Golan'ska.

Dziadate n Gedami; gdnri ukowny te wydrisat Kobit
byte na n 1929 na oborri PDK n Rozewnikarsk was

2 7 ringmi: nesowka

Coost

- 1 Fliristawskaja : inara bawle
- 2 Kostubka : Meserawka
- 3 Amykoina : mehdolens
- 4 Engel - Bogcebe Helen : Tsigocke
- 5 Crowskoina Estka : Pwemfel
- 6 Chertkowskaja Helen : Sniestkowsk
- 7 Portwaczkaw Linawka

†† 8 Rufffona wite dwinakuff

gidri ty potem na obory PDK do Gwaryne, niby ut,
inne pawberli, m m Oskowne Edy te

n 78 bodeje warowke z PDK i
Alimimistke jedozga
Papka Zam mura

†† 9 Pwamaw'ske Halne
Sulbenawchore
Bawanske Staw n' nse
Pjaniske Muryte
S am kowne mawte

Lwininka - Bwawke Gande
Pawmaw'ske Halne
Mwadows'w Mawia
Szwycarska
Szwajcya

Gdańsk, dnia 17. V. 1978r.

2

Droga Pani,

załączam spis nazwisk i krótki opis pracy
Kół Kobiet oraz pewne wiadomości o ich pracy
w czasie okupacji. Niestety więcej materiałów
nie posiadamy. Wam otrzymałam od Buthowskiej
wyjaśnienie dot. nazwy organizacji działają-
cej w czasie okupacji na terenie Gdańska. Proszę
mnie odpowiedzieć to jemu porozumianemu.

zaj.

Z ogromnym szacunkiem
oraz serdecznym życiem do Pani

Marta Flisikowska

1,
 Z rozmiarów prowadzonych w moim domu
 zapamiętałam najczęściej wymieniane
 nazwiska: prof. Helena Żelowska, rodzina
 Czyżewskich, małżeństwo Ogryszakowie, dr. Kubaś
 i Jedwabski jako najaktywniejszych działaczy
 Polonii Gdańskiej przed rokiem 1920.

W roku 1920 pracowały przy Towarzystwa Polek
 na całym obszarze W. M. Gdańska. Członkinie
 tej organizacji zajmowały się pracą kulturalno-
 oświatową i charytatywną. Do 1923 r. nie było
 w Gdańsku szkół polskich. Prowadziły naukę
 języka polskiego wśród ludności polskiej pochodzącej z Kaszub. Nauka ta odbywała się w domach
 prywatnych.

Warunki życiowe po pierwszej Wojnie Światowej były
 dla Polonii Gdańskiej bardzo ciężkie. Bezrobocie
 najbardziej dotknęło ludność polską, zwłaszcza
 robotniczą. Zastój w przemyśle i handlu.

Polki, chcąc przynieść z pomocą rodzinom nie mającym
 środków do życia (rodziny wielodzietne) urządzały
 imprezy dochodowe - barany, loterie fantowe,
 przedstawienia teatralne i zabawy. Dochody z tych
 imprez, w porozumieniu z Zarządem Gminy
 Polskiej, rozdzielano tym członkom, którzy
 pomocy potrzebowali.

w 1923 r. mieliśmy już szkoły polskie.
Polki zajęły się doharumianiem młodzieży
szkolnej w szkołach oraz opieką nad
ochronkami (przedszkola)

Poniżej podaje nazwiska aktywistek zwanych
wśród Polonii Gdańskiej:

Profesor Helena Żelewska, Ogryuzakowa,
Resselowa z domu Gryzewska, Muzykowa, Kwiatkowska,
Wanda Marlewska, Antonina Gryzewska,
Łaugowska, Grimsmanowa, Wakuratowa,
Gariantwiericzowa, Moczyńska, prof. Jezowa
i Kurbisowa. Paszotowa żona Józefa, żona
Bolszaja Paszoty dyrektora G. P. Z. P. była viceką
Czarnowska Franciszka, Raciniowska, Szewron,
Ulrichowa, Elisikowska Anna, Wurszewska,
Belwonowa, Czarnowska Bogumiła, do roku
1934 Kurnatowska i Bernajsk. Halina.
Wieczorkiewiczowa Frena, Potczyńska,
Siatkowska, Rybińska. Presińska, Rotowa,
Wiewiózowska, Kucharska, Schimichowska,
Poznańska, Winięcka, Urbankowa, Bozkowska,
Wielochowa, Piatkowska, Sobkowiakowa Julia,
Winięwska Franciszka, Sokołkova, Szplettowa,
Winięwska Jadwiga, Majewska, Okroj,
Kowalska, Augustyńska, Knoffowa, Groskova,
Szrecińska, Groskówna Edyta, Szarska Fawina,
Czarnowska Maria, Wurszewska, Gułahowska,

Ostrowska Maria Bazariska Stanisława,
Arciszewska Józefa i w roku 1937 Kulorakówna
Halina, Czarowska Maria.

po połączeniu Gminy Polskiej ze Związkiem
Polaków w 1936 roku wszystkie organizacja-
mi Kobiecej Kierował Wydział Pracy Kobiet
przy Gminie Polskiej Związku Polaków. Do 1934
w Związku Polaków urzędowała przewodnicząca ob.
Józowa a sekretarka Lubicz Wajowska.

w 1936 r. Kuzbikowa przewodzi. Marta Flisikowska sekret.
od 1936 do wybuchu wojny w 1939 przewodnicząca
Bogumiła Czarowska, sekretarki Marta
Flisikowska i Maryla Błejiska.

Gedania Flisikowska Marta, Piasecka Marta,
Prigoda Hildegarda, Sauterowa Monika,
Sołowiek Urszula, Groszkówna Edyta,
Cherchowska Klara, Butkowska Freua

Przysposobienie wojskowe (Kursy sanitarne, strzelectwo
obozy P.W.K.)

Berwariska Halina, Siebeneidrowa, Bazariska
Stanisława, Arciszewska Józefa, Piasecka Maryla,
Sauterowa Monika, Łuzińska-Ostrowska Wanda,
Porwierska Halina, Moderów Maria, Prigoda
Hildegarda, Szufajka Beata, Szalewicz, Winiowska
Jadwiga, Cherchowska Klara, Papka Kazimiera
Świczekowska Urszula

Ruch Oporu w Krakowie Swieczkowska Urszula,
Sokołek Urszula, Maryla Błotnicka -
Swieczkowska była w obozie Ravensbrück,
Błotnicka i Sokołek przeniesiono z organizacji
P.K. w Krakowie do innego obojazu.

Ruch Oporu w Warszawie Bigoska Hildegarde
zginęła w obojazu

Ruch Oporu w Gdańsku Bratkowska Helena
Schaddachowa i dwie córki

Rozstrzelana natychmiast po aresztowaniu
po 1 września 1939 r. w więzieniu Schiesstange
w Gdańsku Edyta Czostkówna, instruktorka
W.F. K.S. Gdańsk.

W Ravensbrück

Ogrzycałowa, Betwanowa, Czarnowska Bogumiła,
Wojtaszewska, Broszewska, Koczynska, Kwiatkowska
Magdalena, Kurbisowa, Swieczkowska Urszula

Może nie pamiętam jakiegoś nazwiska, to
proszę wybaczyć, pamięć już trochę zawodzi.
Myślę, że po referacie będzie dyskusja, więc
można będzie uzupełnić wzgl. rozszerzyć temat.
Żmion wszystkich kobiet niestety nie znam.
Źródło informatora proszę podać tylko jeśli
to będzie konieczne.

Marta Flisikowska

7

18

Biogram FLIS¹⁸KOWSKIEJ MARTY

Przed I wojną urzędnicza Banku
Polsko-Brytyjskiego w Gdańsku

Utworzona w klubie sportowym „Gdańsk”
wydział kobiet. Kierowniczka sekcji
żużelowej PWK. W 1929 była na oborze PWK
w Kartuszkach k/Gdańsk.

1929.

1936 Od 1936r w Związku Polaków

1936-39 Po połączeniu Gminy Polskiej ze
Związkiem Polaków (1936) - sekretarka
wraz z Martą Bieńską.

Opracowano na podstawie : 1) relacje
Martasna;

Adres. Gdańsk - Wmexce, ul. Wierzyńskiego
25 m 4

T: K-324/324 Pom.

Gdańsk

Flisikowska Marta

Pr. Party informacyjne

k. 9

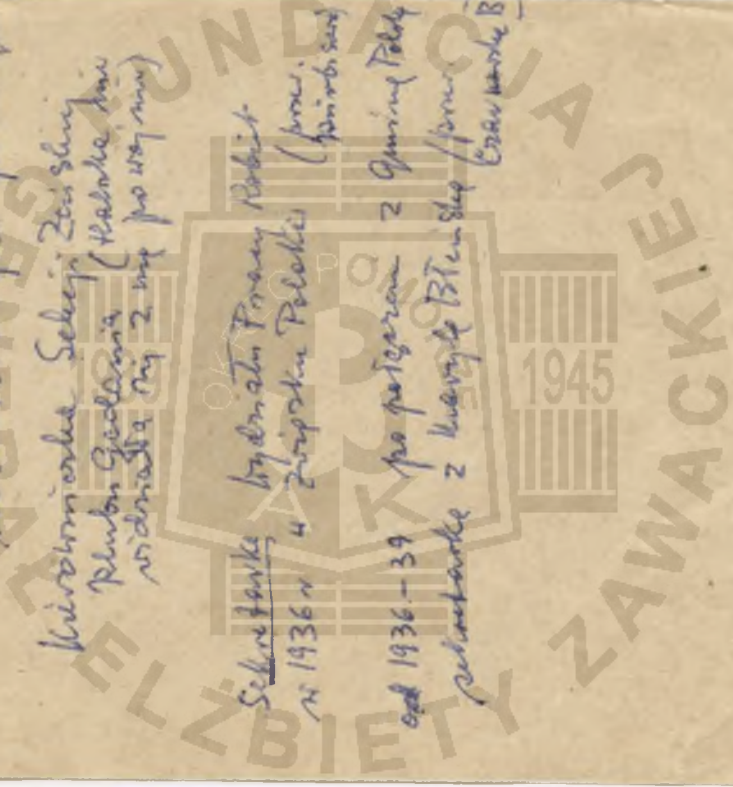
P. Flindkowska Marta
prow. o kwaterach, bo
nie chcieliśmy być / posm. wpa

Witoldowa Szelej Zdzisław
Płuch Geologia (Karków, Am
widziałam, nig 2. nig (po wojnie))

Sekrepanke
nr 1936 n 4
bydriańska Przem. Robot
(prow. /
Poznań, sier)

epid 1936 - 39 pro partycipium 2 Gminę Polok
Pactowanki 2 Kuczyński Błociszew /
Czerwony B

2.

Flintkarska

adresy Solotki Wronki

Poleński Wronki
Górczowski Wronki

relacje o ruchu oporu

Wronki 1945
K. Górczowski

3.

rodziny
zapamiętanie

Przebieg choroby z d. awaryjnej
Sopot, Wierchocin 13/6

324/P +
F. Lisicki Kowalski. Mieszka
Gdańsk - Wroniec, ul. Dzierżyńskiego. 25 m 4
P.W.K. gdańsk 4.
OP alle Gdańsk wreszcie
wzruszenie w relacji J. to partii 659/

Tow. Pracy. Gdańskie — 31-49-63
tel. praca 32-25-03
52-06-62

Self odda P.W.K. przy Poczcie Polskiej w 9 d.
czt klubie Gedania, dydaktycznej polonij
Zamordował przez telefon w pierwszym
dniach września 1939 w gdańsku
rel. Gumpel wicz

Gdańsk, Wierchocin 25 m 4

mi praca

5

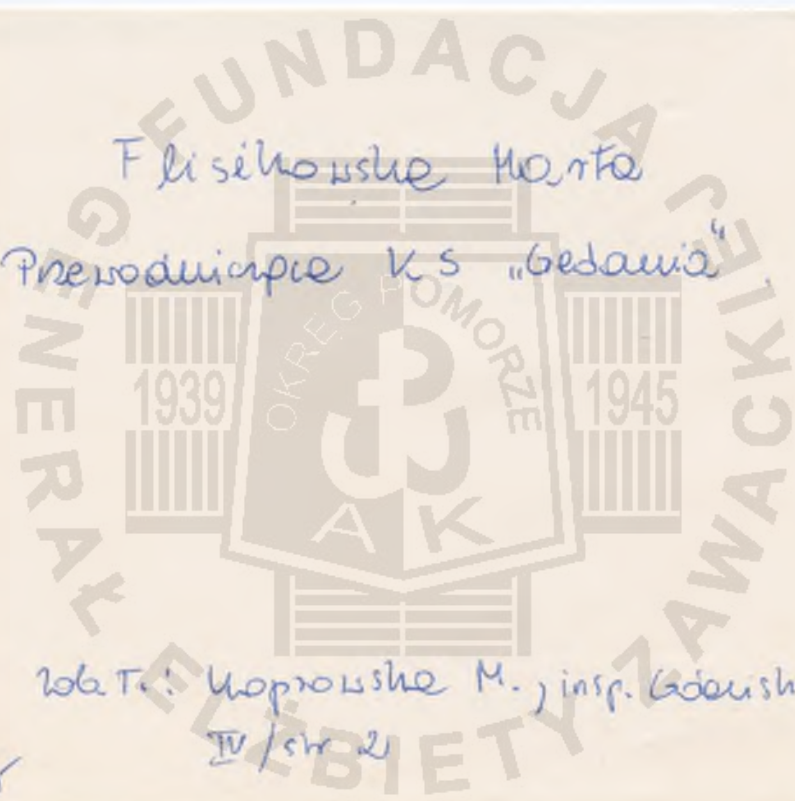
Fiszyniowska Maria
przed wojną wydziałowa Banku Polsko-Pom.
tychucko w Gdańsku.
Aktywna w klubie sportowym „Gdańskie”
Andriat kobiet, była opiekunką młodzieży
PARK przy Gdańsku, między wojennymi kurs
ogólnokształcące na obszarze Parku w Katowicach
K. Grochala nr 1929

Gdańsk

6

Fliśkowska Marta

Przewodnicząca KS „Gdańsk”

zob. T.: Kopyńska M., insp. Gdańsk,

IV / str. 2

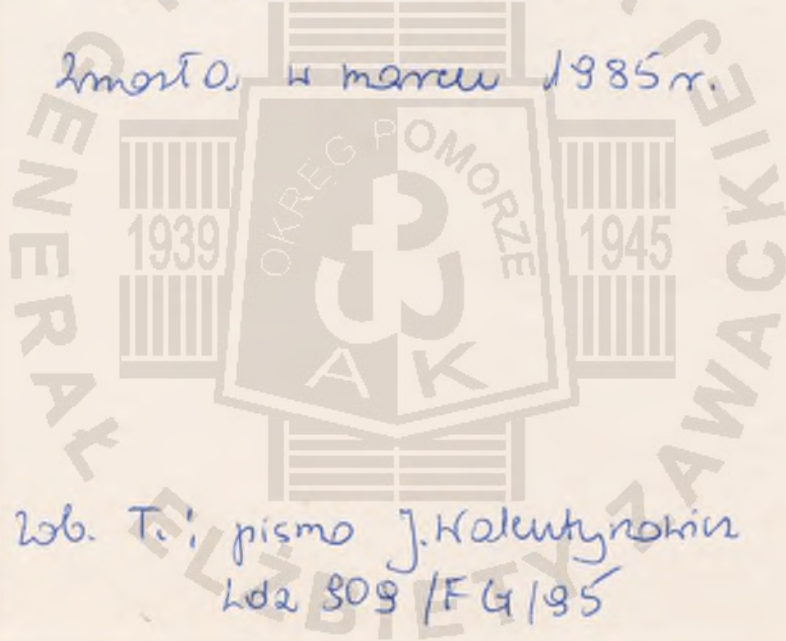
HMM-PR

Flisichovskoe Mesto

Lidymie

7.

Zmesta 4 marca 1985 r.

Zob. T.1; pismo J. Kalutyński
Ld2 809 / FG / 95

HMM-95

HM Gdańsk

Flisykoushe Marta

Przeodimcipie: "Lubou sportompo i Gedanie" w
HM Gdańsku.

Zob.T.: kulurok. Sarnecka H., Ondr. HSK

HM-PT

Flisikowska Marta

W. H. Golick
30 IX 9

Dziękowności Golonii Golickiej

Zob. Zawada E., Szkice z dziejów
Wojskowej Straży Szkolnej,
Tomii 2001, kw. 11, s. 204-205,
234

W. X '13

80-444

Gdańskie Miasteczko, ul.
Dzieżyńskiego 25 m. 4

+
Gdańskie
Elżbiety Zawackiej